

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.08.0.ÖRG.0.20.03.02-326/4195
Konu : Özürli Öğrenciler

31.10.2006

GENELGE
(2006/88)

İlgi : a) 01/07/2005 tarihli ve 5378 sayılı Özürli Hakkında Kanun,
b) 24/04/2000 tarihli ve B.08.0.YTD.0.29.11.00.702.1/00-2264 sayılı (2000/41) Nolu Genelge.

Anayasamızın 42. Maddesinde "Kimse, eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılmaz", aynı maddenin başka bir paragrafında da özel eğitime muhtaç olan bireyler için "Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılaacak tedbirleri alır." denilmektedir.

İlgi (a) da kayıtlı 5378 sayılı Özürli Hakkındaki Kanunun 15'inci maddesinde "Hiçbir gerekçeyle özürlilerin eğitim alması engellenemez. Özürli çocuklara, gençlere ve yetişkinlere, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, bütünleştirilmiş ortamlarda ve özürli olmayanlarla eşit eğitim imkânı sağlanır.", aynı kanunun geçici 2. maddesinde "Kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmi yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve henzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi yıl içinde özürlilerin erişebilirliğine uygun duruma getirilir.", geçici 3. maddesinde ise "büyük şehir belediyeleri ve belediyeler, şehir içinde kendilerince sunulan ya da denetimlerinde olan toplu taşıma hizmetlerinin özürlilerin erişebilirliğine uygun olması için gereken tedbirleri alır. Mevcut özel ve kamu toplu taşıma araçları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi yıl içinde özürli için erişilebilir duruma getirilir." ifadeleri yer almaktadır.

Ayrıca ilgi (b) de kayıtlı Bakanlığımız genelgesinde Fiziksel Özürli için;

1) İhtiyaçlar göz önüne alınarak, bina girişleri düz ayak yapılacak, zorunluluk halinde %6-8 eğimli, serbest genişlikleri en az 1,45 m olan, kaymayan ve tekerlekli iskemle hareketlerini güçleştirmeyen malzeme ile imal edilmiş rampalar inşa edilmesi, her 10 metrede bir dinlenme düzlüğü yapılması,

2) Merdiven ve rampalarda bu öğrencilerin hareketlerini rahatça sağlayacak, yerden 0,60 m. ve 0,90 m. yükseklikte yuvarlak kesitli tutunma küpeşeleri düzenlenmesi, giriş merdivenlerinin basamak yükseklikleri en çok 16 cm. , genişlikleri en az 28 cm. olarak yapılması,

3) Birden fazla katlı eğitim binalarımızda tekerlekli iskemleli bir kişi ve refakatçisi düşünülerek kabin ölçüleri en az 1,20 m. X 1,20 m. ebadında, TS 8237 (Nisan 1995) de 630 kg. beyan yüklü olarak tanımlanan asansör tipi yapılacaktır. En az 92 cm. genişliğinde otomatik kat ve kabin kapısı özürli asansörünün elektronik tip kat seçicili buton grubu, yerden 106 cm. yukarıya monte edilmesi, elektrik kesilmelerinde Ni-Kd. akülü acil aydınlatması, havalandırma tertibatı ve müdür yardımcısı odası ile telefon bağlantısı olması,

4) Derslikler tekerlekli sandalyelilerin hareketlerine uygun inşaa edilecek; kapılar, kesinlikle eşiksiz, dışarıya açılır ve (90-100) cm. boşluklu olarak projelendirilmesi, öğrenci sıralarının tekerlekli sandalyeye göre yeniden yapılandırılması,

1/1

EĞİTİM
%100
DESTEK

MEB Kampüsü A Blok 06500
Beşevler / ANKARA

Özel Kalem: 212 76 14 15
Sant : 212 76 17-18
Faks : 213 13 56
e-posta : ogrm@meb.gov.tr
İnt. Adresi : www.meb.gov.tr

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.08.0.ÖRG.0.20.03.02-326/4995
Konu : Özürlü Öğrenciler

31.10.2006

5) Yazı tahtalarının önünde herhangi bir yükselti bulunmayacak, ayrıca, yerden 90 cm. yükseklikten itibaren monte edileceklerdir. Askıların bir kısmı ihtiyaca göre bu öğrencilerin yetişebileceği yüksekliğe göre konulması,

6) Fiziksel özürlü WC'leri tekerlekli iskemle kullanan bir kişinin içeriye girip kapıyı kapatmasına, özel üretilmiş ya da uygun yüksekliği sağlanmış klozete önden veya yandan yaklaşarak oturmasına uygun genişlikte olacaktır. Sifon çekme ipi tekerlekli sandalyede oturan kişinin tutabileceği uzunlukta olmalı, Tuvaletin iki yanında tutunma barlarının bulunması ve bunların duvara monte edilmesi gerekmektedir. Ayrıca tekerlekli iskemleli bir özürlüye göre üretilen özel lavoba, uygun yükseklikte ayna havlu askılığı monte edilmesi, WC kapısının dışarıya açılması,

7) Okul bahçesinin zemini tekerlekli sandalyenin, rahat hareket edebileceği malzemeyle kaplı olması,

8) Her tür ve kademedeki eğitim-öğretim kurumlarına ait yeni ve eski tip projeler ile özel proje olarak hazırlanıp bağış olarak yaptırılacak, bütün okul binalarında belirtilen düzenlemelerin yapılması istenilmiştir.

Bütün bu mevzuat hükümlerine rağmen bazı okul idarecilerinin özürlü çocukların eğitimlerine gereği gibi eğilmedikleri, bazı okul idarecilerinin ise özürlü çocukları okullarına kayıt etmek istemedikleri bu nedenle çeşitli zorluklar çıkardıkları, özürlü öğrencilerin eğitim gördükleri sınıfları öncelikle giriş kattaki dershanelere yerleştirmeleri gerekirken bilinçsizce üst kattaki sınıflara çıkmak zorunda bıraktıkları, çocukların psikolojik-sosyal durumlarının olumsuz etkilenmelerine sebep oldukları hakkındaki bilgiler Bakanlığımıza ulaşmaktadır.

Bu nedenle; özellikle fiziksel engelli öğrencilerin okullara kayıtlarında gereken hassasiyetin gösterilmesi; her yıl yapılmakta olan Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı, Devlet Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı, Üniversite Giriş Sınavları, Açık Öğretim Kurumları Sınavı, Motorlu Taahhüt Sürücü Adayları Sınavlarında v.b. öğrencilerin öncelikle binaların giriş katındaki dershanelerde sınavlara alınması, bu tür öğrencilerin her türlü spor, kültürel ve sosyal etkinliklerde engellerinden dolayı herhangi bir zorlukla karşılaşmamaları gerektiğinin bilinmesine ve hatırlatılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM :
B Planı

28535

U. B. M. D.
D. S. / 2006
Y. A. L. I

EĞİTİM %100 DESTEK	MEB Kampüsü A Blok 06500 Beşevler / ANKARA	Özel Kalem: 212 76 14 15 Sant : 212 76 17-18 Faks : 213 13 56 e-posta : orgm@meb.gov.tr İnt. Adresi : www.meb.gov.tr
---	---	---